

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Rationale Vtrivsq[ue] Potestatis Ecclesiasticæ

Talamellus, Thomas

Ticini Regii, 1618

Capvt Tertivm. In quo Au[c]tor sequitur agere de eadem materia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61615](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61615)

CAPVT TERTIVM.

In quo Autor sequitur agere de eadem materia.

q. 1. art. 8.

2. sent. d. 1.

q. 3. art. 1.

p. 1.

l. accessorium de regulis iuris in 6.

l. nõ debet

ff. de regulis iuris et

l. i eo quod

plus est. et

reg. inest

quod minus est.

Phil. 2. top

c. 4.

In autentici

cod. de

fac. sa. ecc.

Eg. Ro. 2.

sent. d. 2. 2.

qu. 1. a. 2.

dub. p. lat.

D. Th. 1. p.

q. 57 ar. 2.

et q. 2. ar.

2. ad 2.

B Aug noster Anconitanus lib. suo de Potestate Ecclesiastica. Eandem veritatem clare ostendit, & pro suo fundamento tali, vtitur ratione.

Qui potest in maius, potest etiam in minus, sic quoque asserit B. Egid. Rom. qui potest quod maius est, potest etiam quod minus est, & secundum D. D. Iuriconsultos, cui conceditur principale, conceditur, &

accessorium, & alibi, cui licet quod maius est, non debet, quod minus est, non licet & secundum Philosophum si de quo magis videtur inesse, & inest, ergo,

& de quo minus: at Summus Pontifex maxime potest in spiritualibus, tanquam in maius: ergo multo magis potest in temporalibus, tanquam in minus;

minor probatur a B. Egidio nostro Romano, dicente, plus est principari in Spiritualibus, quam in corporalibus, confirmatur eadem ratio, quia secundum Philosophos, & etiam sacros Theologos, quidquid potest virtus inferior, potest & superior. Vnde D. Th.

præcipue non eodem, sed excellentiori modo, sicut intellectus cognoscit se sibile, excellentiori modo &c. quanto enim aliquid est superius, tanto habet virtutem magis continuam, & ad plura se extendentem,

vt patet in homine, quantum ad sensum commune respectu aliorum sensum particularium &c. & idem D. Th. virtus vna est superior si ad æqualia se extendat;

tendat;

tendat: sed virtus multiplicata est superior, vt plu-
ra ei subiciantur, a simili &c. Sed Papæ potestas non
solam est superior, sed suprema in Ecclesia sancta
Dei, & potestas regum, aliarum quęcunque digni-
tatum est minor, cū dependeant à Potestate Papæ,
tanquam effectus à sua causa; ergo plus potest Papa
nec dum in spiritualibus, verum etiam in temporalibus
directe, quam Reges ipsi temporales; idcirco o-
ptime dicit ad rem Bartholomeus Cassaneus Bur-
gundius in Catalogo glorię mundi, Papa omnes di-
gnitates mundi præcedit, & est superior: vt habetur
in Clement. Pastoralis de sententia, & re iudicata,
& de Iureiurando, & Glos & est prima dignitas in
Ecclesia Dei in Autenticis &c.

simile.

*D. Th. pr.
p. 977. ad
2. ad 2.*

*Barth. Cas.
sanus 4 p.
conf. 7.*

tex. 6.

Præterea hæc doctrina 2. lib. de anima colligitur,
qualiter actus secundus præsupponit primum, vt
docere, cū sit actus secundus, præsupponit scire, tãquã
actum primum, & operatio animastica præsuppo-
nit animam. Hinc Paulus noster Venetus anti-
quior eodem loco, Notando secundo, de mente Aui-
cennæ lib 6. naturalium, docet qualiter perfectio
potest capi duobus modis, scilicet, prima, & secun-
da prima perfectio, est propter quam species fit spe-
cies in effectu sicut forma ensis, perfectio secunda
est aliquid ex eis, quæ consequentur spetiem rei: aut
ex actionibus eius: aut ex passionibus, sicut incide-
re ensi, & sicut cognoscere, cogitare, sentire, & mo-
tus homini, hæc enim sine dubio perfectiones sunt
speciei: sed non primę: ergo secundæ, dicimus nos

*Paulus
Venetus.*

F &c.

& c. at Summus Pontifex vtitur nō solum dominio spiritali: sed etiam temporali, & talis vsus est actus secundus: ergo præsупponit actum primum, nempe posse licitè dominari, ac vti tali dominio, quo vsi sunt multi Summi Pontifices, qui fuerunt Sancti, vt Sanctus Siluester Papa, D. Gregorius, & ceteri, quam plures; quo quidem Dominio temporalicertè non fuissent vsi, si non licuisset, & liceret eodem vti, vt tandem haberent, et se habere ostenderet primis, & secundas perfectiones iam dictas: idcirco meritò dicebat D. Leo Papa loquens de Christi, ac Petri petra, super quam fundata est Ecclesia, tantum in hac fidei sublimitate complacuit: vt Beatitudinis felicitate donata, sacram. inuiolabilis. penè acciperet firmitatem super quam fundata Ecclesia, portis inferi, & mortis legibus pręualeret, nec in soluendis, aut ligandis quorumcunque causis, aliud ratum esset in cœlo, quam, quod Petri sedisset arbitrio. Vnde satis notandum est, quod dicit in quorūcunque causis, scilicet, tam temporalibus, quam spiritalibus determinandis, nam qui dicit omne, vel totum per propositionem vniuersalem signo vniuersalitatē signatam, nihil excludit, vt notat Glos. & sic ad rem nostrā multum facit id, quod docet Paulus Venerus, qui supra in Logica sua parua, omne repugnans positum cum concesso, vel concessis, collectiue, vel diuisiue, semper negandum est; ergo à pari omne repugnans concessæ facultati, & vti Ecclesiæ, quantum ad vtrunque forum semper erit negandum.

sup. matt.
cap. 7.

Glos. l. d.
procur. C.
mandati,
& ad hoc.
e. de Her.
interue. l.
2.
Tract. 5.
e. de abli-
gatiōibus
Reg. 4.

dum; Quoniam talis facultas huiusmodi vsus, concessa est sanctæ matri Ecclesiæ à Christo concedere potente: vt patet per dictum scilicet Leonis &c. & Pōtifex debet ius sibi à Domino concessum tueri, ac defendere, atque legem constituere contra aduersarios etc. Qua propter Dominus Iacobus noster Valentinus, multa sunt Sacerdotis munera, præcipuè legem ponere, & constituere: vnde dicitur Pontifex, quasi legem, & positionem faciens, per quam Christianus populus in Deum dirigatur, viuat etc.

Iacob. vad.
in Psal 9.
vers. 1.

Præterea Gabriel noster Anconitanus in suis sermonibus Quadragesimæ super septem psalm. dicit Deus facit cum peccatoribus etc. sicut Summus Pōtifex, qui suis legatis, ac iudicibus communicat potestatem suam etc. vt iustitiam exerceant; En ergo dominium temporale ipsius Papæ, etiam per prædictum factum doctorem, hoc idem exemplum idem doctor videtur adducere de tali dominio, parum infra, eodem loco, exponens illud psal. In chamo, & freno maxillas eorum constringe, auctoritate D. P. Augusti, contra Gau. Epist. secunda, & parum infra similiter de mente eiusdem D. P. Aug. si potestatem, quæ per Religionem, & fidem, regnum temporale, quod debuit diuino munere accepit Ecclesia, hij qui inveniuntur in vijs, & sepibus; idest sermonibus scismaticis, cogantur, & repræhendantur etc. En ergo Regalis potestas Ecclesiæ concessa etc. & idem Doctor sermone Pau. similiter sermonem habet de Regno temporali Ecclesiastico etc.

sab 2. qua
dra. P. 2.
ser. ad 3.
difficul.
simile

psal. 31.
D. P. Au.
cap. 17.
Epist 48.

littera M
cap. 4.

Philos. p.
eclitex. 32
3. de aia
tex 43
D. Th. 12.
q 18 ar 4
in corp.

Egi. Rom.
1 sent d.
1. ar. 6. in
corp.

li. 83 q. 9.

Philos. 2.
Phys. tex.
44.
D. P. Aug.
1. de doct.
christiana
Greg Ari
min. 1 sct.
d. 1. q. 3.
de. 3.

Præterea Sebastianus noster Fanensis in sua institutione Christiana, quatuor adiuuat materiam & de mente D. P. Aug. omne bonum nostrum, aut est ipse Deus, aut ab ipso est; modo sic dici potest: dominium temporale Ecclesiæ, cum sit aliquod bonum, ergo ab ipso Deo est, qui nihil frustra facit secundum Philosophum pluribus in locis; ideo S. M. E. utitur eodem dominio, tanquam bono utibili. Vnde D. Th. de mente D. Boetij in topicis; cuius finis bonus est, ipsum quoque bonum est: modo finis dicti Domini temporalis Ecclesiæ, bonus credi, & dici debet, ut se ipsum tueri, ac defendere valeat, non solum viribus spiritalibus, sed etiam temporalibus; ergo iam dictum dominium temporale bonum est, vltusque eius etiam bonus, ratione finis dicendus est.

Præterea, vltus rerum temporalium, non est cuiquam vetitus: sed temporale Dominium, est res temporalis, ut de se patet, ratione denominationis à tempore; ergo Summo Pontifici eodem licebit uti dominio: maior probatur ab ipso B. Egidio nostro Rom. auctoritate D. P. Aug. omnia quæ facta sunt in vltum hominis facta suat, & per Philosophum, nos sumus quodammodo finis omnium, & confirmatur per D. P. Aug. nos sumus constituti inter vltibilia, & fruibilia, quæ sunt Pater, Filius, & Spiritus Sanctus, & tota peruersitas est vltifruendis, & frui vltendis; sic etiam docet Gregorius noster Ariminensis de mente D. P. Aug. vlti est aliquid assumere in facultatem voluntatis; & parum infra declarat se ipsam, secundum

dum D. P. Aug. ceteris à Deo utendum est, sic etiam dicit D. Th. similiter, & D. Bonaventura. Cū ergo sūmus Pontifex sit homo, & ex hominibus assumptus, sūm D. Apostolum, & dominiū temporale sit aliqui a Deo, poterit licitè eodem vti dominio sūmus Pōtifex. Itidem sentit, Alphonus noster Toletanus secundū prædictas auctoritates de usu &c. nec minus subtiliter, ac eruditè hoc idem docet Th. noster Argētinus, omnibus, citra Deum possumus vti: quia ordinatè assumpta in facultatē voluntatis nostræ, aliquo modo nos possunt promouere ad consequentiā vltimi finis: vbi notat aliquid posse assumi in facultatē volūtatis: quinque modis; primo modo per modum imperantis, & ordinantis, vt sunt bona nostra &c. secundo modo per modum approbantis, vt sunt bona proximi &c. tertio modo per modū collaudantis, vt sunt Angeli cæli &c. quarto modo per modum tolerantis, vt sunt mala pœnæ. Quinto modo per modum conferantis, vt sunt mala culpæ; & ad tertium argumentum dicit licet diuitiæ, & prosperitates temporales sint malis hominibus impedimētū salutis; bonis tñ hominibus, non sūt impedimētū, nēpè factis: sed adiumentum; potius virtutis, vt etiā dicit D. Ambr. notans historiā de Zacheo: quare ergo nō licebit sūmo Pōtifici directè vti dominio tēporali in adiumentū virtutis? cū ē tale dominiū sit aliquid citra Deū, eo magis: quia B. Eg. n̄ Rom. loquēs de Rege tēporali dicit, Rex enim temporalis Dei minister, & Rector multitudinis, & idem Beatus Egidius de

D. P. Aug.
10. de Trī
nit. c. 11.

D. P. Aug.
1. de doct.
christiana
cap. 27.

D. Th. 12.
q. 16. ar. 1

D. Bonauent.
1. set.
d. 1. art. 2.
& 3.

Ad Heb.
cap. 5.

Alph. Tolet.
1. sent.
d. 1. q. 2.

Thom. Ar
gēt. 1. set.
d. 1. q. 4. ar.
4. in corp.

D. Ambr.
super Lue.
cap. 19.

Egid. Rō.
lib. 1. de
Reg. Prin.
1. p. c. 12.

men.

12. sent. d. mente Philosophi 3. Polit. c. 7. oportet Dominum
 3. q. 2. art. scire precipere; at omnes has conditiones habet sum-
 3 ad secō- mus Pontifex, ergo etc. Similiter Gerardus noster Se-
 dium arg. nensis, omnia citra Deum, sunt vitibilia: quia omnia
 Gerardi talia sunt in Deum referibilia: nam sicut frui pro-
 senensi 1. priè acceptum, est Deo inhærere, tanquam ultimo fi-
 sen. d. 1. q. ni propter seipsum: ita uti propriè acceptum est se
 5. art. 3. applicare ad quodcunq; aliud citra Deum, referèdo
 simile. ipsum in Deum. Nam omnia quæ sunt, vel sunt ope-
 ra Dei, vel opera nostra. Si primo modo, cui dubium
 cum sint, ab eo. Si secundo modo, vel sunt opera no-
 stra virtuosa, vel vitiosa; de primis in charitate fa-
 ctis, non est dubium, vitiosa verò, & si secundum se
 non sint referibilia in Deum, ratione deformitatis;
 sunt tamè referibilia ratione disciplinæ. Cum igitur
 summus Pontifex recognoscat ipsum dominium à
 Deo, & ad ipsum referat illud idem: quia ut etiam di-
 cit D. P. Aug. Utimur enim hoc mundo, tanquam
 vtentes: ut veniamus ad eum qui fecit mundum: po-
 terit ergo (his stantibus) summus Pontifex licitè uti
 mundi dominio: quia sicut etiam docet Michael So-
 lon noster Valentinus, diffiniens dominium secundū
 communem sententiam; sic dicit; Dominium est li-
 bera facultas, & ius utendi pro suo libito; Cum igi-
 tur summus Pontifex habeat huiusmodi liberam fa-
 cultatem: quoniam nihil obstat in contrarium, iuxta
 illud D. Apost. Non cognouit peccatum: nisi per le-
 gem; Igitur poterit licitè uti etc. Eo magis, quia vè
 dicit idem Michael, eodem libro, Patrimonium Ec-
 clesie

12. sent. d.
 3. q. 2. art.
 3 ad secō-
 dium arg.
 Gerardi
 senensi 1.
 sen. d. 1. q.
 5. art. 3.
 simile.

D. P. Aug.
 de verb.
 Apost. se.
 25.

michel so-
 lon valen.
 lib. de tu-
 st. & iur.
 q. 1. ar. 1.
 soucl. 2.

Diff. dom-
 iny ad Ro.
 c. 7.
 q. 4. ar. 3.

clesiæ (secundum opinionem Iurisconsultorum) nō est subiectam Imperatori. Forsan quia, vt dicit Th. noster Argentinas, Papa nullum in hoc mundo habet superiorem, & B Egidius noster Ecclesiæ primus est summus, Pontifex, & sic, cum nulli subditus sit humane potestati, nec Ecclesiæ patrimonium &c. quis enim præter Deum impedire poterit summum Pontificem, ne eodem libere vtatur dominio? nemo quidem.

*Th. ab ar.
4. sent. d.
19. qu. 1.
art. 3.
Egid. Rō.
2. sent. d.
44. qu. 2.
ar. 3. dub.
1. lat. in
corp. dub.*

*Psal. 102.
ver. vlt.
& ps. 81.
vers. vlt.
conclus. 5.
auctorita-
e D. Ap.
ad Philip. c.
2. qui cō
in forma
Dei esse
C.
Ser. de E-
piph. Do-
mini.
Ps. 71.
D. Apost.
ad Philip.
c. 2.
Ad Rō. c.
14.*

*philippus
lib. 4. de
celo, &
mundo
tex. 25.*

Præterea Dominus Iacobus noster Valentinus super Psal. Benedicite Domino omnia opera eius &c. dicit ex quo patet, quod Christus habet vniuersale dominiū in cœlo, & in terra, & omnia obligata sūt Christo, sic etiam, & Michael Durazinus noster Emporiensis lib. suorum Sermonum de Aduentu Domini, & etiam quadragesimæ. Ex quo patet, quod isti, tres magi Christum adorantes: iuxta illud Psal. Adorabunt eum omnes Reges terræ, demonstrant, Christo omnes nationes esse subiectas: sicque omnes dignitates, & Sermone de Circumcisione Domini secundum illud D. Apost. In nomine Iesu omne genuflectatur, cælestium: terrestrium: & infernorum &c. ex quo patet omnia Domino Iesu Christo esse subiecta, siue obligata, ergo sic dici potest, de eiusdē Vicario, quia D. Apostol. etiam dicit, in hoc enim Christus mortuus est, & resurrexit, vt viuorum, & mortuorum dominetur, quid igitur mirum si eiusdem Vicarius, nempe Papa viventibus recte dominetur, ac eorum bonis vtatur temporalibus orans enim.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

Cant. c. 1.

enim formam, dat consequentia ad formam saltem
 implicite per Philosophum. Vnde ad rem optime
 norat Iacobus noster Valent. super Cant. Cant. cir-
 ca finem, quod diuitiæ, & redditus Ecclesiæ; licet
 sint bona temporalia; tamen sunt annexa spiritali-
 libus; & ideo per murenulas aureas, intelligit bo-
 na merè spiritalia Ecclesiæ, vt gratiam Sacramen-
 torum, & donorum, & per Vermicularas, seu pun-
 cta argentea, bona temporalia annexa spiritalibus,
 ergo &c. quo quidem dominio aliquo pacto vsus
 est etiam Dominus Iesus Christus; nam secundum
 D. P. Aug. munera temporalia, aliquando accipiun-
 tur ab Ecclesia, quod dico, & Dominus accepit, &
 Petrus oculos habuit, ea que mittebantur Iudas auf-
 ferebat, &c. Sic etiam testatur Venerab. Beda super
 Luc. sic etiam asserit Prosper Stellaritius noster Au-
 gustinomachia, idest pro Augustino, & Augusti-
 nianis, de mente D. P. Aug. serm. de Apost. refe-
 rentis dictum Ioannis Euangelistæ: Ipse Dominus
 oculos habuit in via &c. ergo &c.

CAPVT QVARTVM.

In quo Auctor sequitur agere de eadem
 materia.

P. 15, ed
 iusto iure
 dominandi
 cap. 24.

BEatus Simon noster, de Cassia dicit iustum igi-
 tur ius dominandi, atq; dominij non est ex eo,
 quod ab hominibus instituitur, aut agitur; sed ex
 eo,